

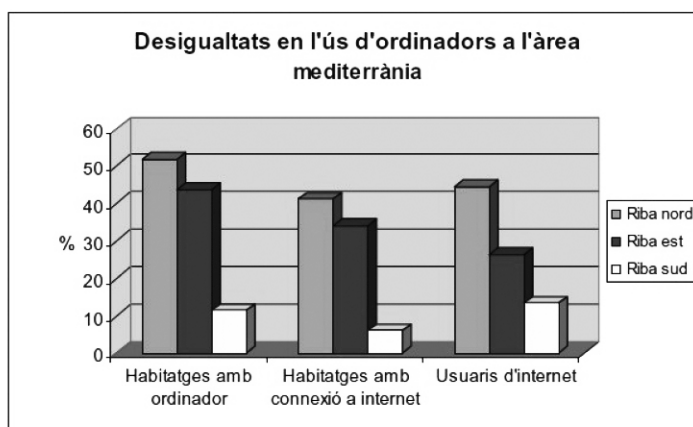
CONSUM CONSCIENT D'ORDINADORS

Ja no és només per la feina, també és a casa. Quedem amb la colla pel dia 15? No sé quin temps farà el cap de setmana. Qui era l'autor de Robinson Crusoe?

Al món occidental cada cop sembla més imprescindible tenir un ordinador a mà, i engegat. Tanmateix, molts països no tenen encara aquesta dependència.

1. PER A QUÈ?

Les utilitats dels ordinadors es multipliquen constantment, sobretot des de l'aparició d'internet. Avui al món occidental substitueixen molt sovint el telèfon, els diccionaris i les enciclopèdies, el cinema o la televisió, els jocs de taula... En canvi, molts països no tenen encara aquesta dependència. A l'àrea mediterrània es dona una gran desigualtat en l'ús d'ordinadors. Tant si en tenim molts com si en tenim pocs, potser voldríem **evitar que la tecnologia se'ns endugui més enllà d'on volem.**



Les dades corresponen a la mitjana de cadascun dels indicadors en els països següents:

Riba nord: Espanya, França, Itàlia, Malta, Eslovènia, Croàcia, Bòsnia i Herzegovina i Grècia. S'ha omès Albània perquè té uns valors molt diferents, similars als de la riba sud.
 Riba est: Turquia, Xipre, Síria, Líban i Israel.
 Riba sud: Egipte, Líbia, Tunísia, Algèria i Marroc.

Font: *Measuring the Information Society - The ICT Development Index*, 2009. Unió Internacional de Telecomunicacions

COM HO PODEM FER:

► Podem **reflexionar** si un abús del correu electrònic o dels xats no ens atrofia la capacitat de comunicar-nos amb les persones, si per a algunes feines no és més pràctic treballar sobre paper que amb l'ordinador...

► **Apreciem** tot el que podem fer sense que els ordinadors envaeixin les nostres vides. Passar estones en comunitat conversant, jugant, fent actes i projectes conjuntament...

L'aparició constant de nous models amb més velocitat, capacitat o prestacions forma part de l'escalada consumista. Segons l'entitat de recuperació d'ordinadors Fundació Bip Bip, a Espanya es llencen 42.000 tones de residus informàtics cada any, i només se'n reutilitza un 8%. Tenim moltes maneres de servir-nos d'un ordinador **sense haver-ne de comprar un de nou.**

COM HO PODEM FER:

► Si necessitem l'ordinador per a **utilitats bàsiques**, no cal que sigui d'última generació, un de segona mà és la millor opció. A la versió online de la ConsumpediaMed trobaràs algunes referències per trobar-ne.

► Abans de canviar d'ordinador pensem a **alliberar-ne recursos** (programes que no usem, efectes visuals, guardar dades en un disc extern...) o a **ampliar-ne la capacitat** de disc o de memòria.

- ▶ En empreses o escoles es pot posar un **servidor** potent i tenir un ordinador poc potent (un terminal que no cal mantenir actualitzat) a cada lloc de treball.

2. QUIN

Darrere d'un ordinador hi ha molts quilos de substàncies minerals i químiques, molta aigua (fins a 1.500 litres per fabricar un ordinador) i molta energia: els xips són tan minúsculs que s'han de fabricar en sales en què pràcticament no hi hagi pols. Mirem de **contribuir poc en aquest gran consum de recursos**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Recordem que en molts casos un ordinador de segona mà és la millor opció.

Els circuits electrònics contenen molts metalls pesants i altres substàncies contaminants. En algunes plantes de fabricació s'ha detectat que els treballadors tenen més càncers que la mitjana. **Busquem els ordinadors més respectuosos amb el medi**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Els segells Ecolabel, Àngel Blau i TCO s'atorguen a ordinadors que limiten l'ús dels components més problemàtics, el consum de l'ordinador i/o l'emissió de camps electromagnètics. El que té criteris més estrictes és el TCO (www.tcodevelopment.com), el duen alguns ordinadors Dell i Fujitsu.

El programari dels ordinadors està molt monopolitzat per unes poques empreses. **Fem servir programari lliure**, que proporciona més pluralitat i possibilita que ens beneficiem al màxim dels avenços tecnològics (en podeu trobar una explicació a www.fsf.org).

COM HO PODEM FER:

- ▶ Per a la majoria de les utilitats més comunes hi ha programes lliures, en podeu veure alguns a www.freealts.com.
- ▶ Indicacions per instal·lar el sistema operatiu lliure Linux a www.linux.org/docs/beginner/install.html.
- ▶ L'empresa Dell (www.dell.com) pot vendre l'ordinador amb el sistema operatiu lliure Linux instal·lat.

3. A CASA

L'ordinador i els perifèrics, si estan endollats, consumeixen fins i tot apagats. Els portàtils consumeixen menys que els de sobretaula, i les pantalles planes menys que les CRT. Tenim moltes eines per **reduir el consum elèctric de l'ordinador**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Si deixem de fer servir l'ordinador per una estona, **hivernem-lo**, suspenguem-lo o apaguem la pantalla. Si treballem en Windows trobarem com fer-ho al Gestor d'Energia (al *Panel de Control*). Si treballem en Linux i la utilitat no està instal·lada per defecte, en podem trobar a internet, per exemple a www.freesoftwaremagazine.com/articles/hibernate_linux.
- ▶ Endollem l'ordinador i els perifèrics en una **regleta amb interruptor per desendollar-los** còmodament quan no els fem servir (més informació sobre consums elèctrics ocults al número 25 d'*Opcions* (www.consumpediamed.org/sites/default/files/documents/25herramientas.pdf)).

- ▶ El protector de pantalla **no redueix** el consum energètic de l'ordinador ni de la pantalla.
- ▶ **Més informació** al web eetd.lbl.gov/BEA/SF/.

Treballar molta estona amb l'ordinador pot causar diversos problemes de salut, **evitem-ho**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Entrenem-nos a treballar **sense forçar** cap múscul, tinguem les cames i braços formant un **angle recte** i l'esquena i el coll **rectes**, posem la pantalla **a l'alçada dels ulls, estirem les cames i la vista** (mirem lluny) de tant en tant.
- ▶ Per minimitzar l'exposició a **radiacions electromagnètiques**, posem la pantalla almenys a 30 centímetres del cap, sobretot si no és plana.

Els residus informàtics són una problemàtica greu. Molts s'exporten a països del Sud i causen problemes de salut als treballadors que els desballesten. **No contribuïm en aquesta muntanya de problemes**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Si ja no volem un ordinador que encara pot ser útil, **donem-lo** a altra gent, a entitats (www.fundacionbip-bip.org a Madrid, www.ntafrica.org a Barcelona, www.reciclanet.org a Bilbao, teso.org.es a València, www.stpfundacion.org a Viladecans...) que els canalitzen cap a altres usuaris o fem-lo entrar als circuits de segona mà.
- ▶ Si volem llençar un ordinador que ja no serveix, portem-lo **a la botiga** on el vam comprar, a un punt verd o a una **deixalleria**.

QUEDA'T AMB AIXÒ!

Per a moltes utilitats bàsiques no ens cal un ordinador d'última generació. Tenim moltes vies per trobar ordinadors usats.

El programari lliure combat els monopolis i possibilita que ens beneficiem al màxim dels avenços tecnològics.

Tenim diverses eines per minimitzar el consum elèctric d'un ordinador.